

Klass: *Bryopsida* - egentliga bladmossor (Limpr.) Rothm. **Synonymer:** *björnmossor m.fl., bladmossor, Bryopsida* Rothm.

Kännetecken

En av de viktigaste egenskaperna som är gemensamma för de egentliga bladmossorna är att peristomets tandkransar är uppbyggda av delar av cellväggar (arthodontiskt peristom) till skillnad från t.ex. björnmossorna hos vilka peristomtänderna är uppbyggda av hela celler (nematodontiskt peristom). De flesta arterna har kapslar som öppnas med lock (stegokarpa arter), men hos några öppnas kapslarna genom att de faller sönder (kleistokarpa arter). Stammen saknar ledningskärl, liksom hos mossor i övrigt, men ofta finns en s.k. centralsträng. Hos de flesta arterna har bladen en nerv. Ovansidan av bladnerven saknar oftast lameller. Protonemat är oftast trådformigt men i några fall bälligt.

Utifrån skillnader i skottens växtsätt brukar man skilja på akrokarpa arter, vilka vanligen växer upprätt och bildar tuvor eller kuddar och oftast har sporkapseln överst på huvudstammen, och pleurokarpa arter, vilka har ett mer krypande växtsätt och kapseln sittande ett stycke ned på stammen.

Utbredning och status

De egentliga bladmossorna är den största gruppen bladmossor, och den finns spridd över hela världen. Uppskattningsvis omfattar gruppen 10000 arter. I Norden räknar man med drygt 800 arter.

Ekologi

De egentliga bladmossorna finns representerade i många olika miljöer och på olika underlag. Artrikedomen är i ett globalt perspektiv förhållandevis stor i det nordliga – kalltempererade och arktiska – klimatområdet. En del arter uppvisar anpassningar till miljöer där kärlväxter inte klarar sig så bra - i många fall växtplatser med extremt klimat. På solexponerade och torra platser finns i stor utsträckning arter med akrokart växtsätt. I skogar, på trädstammar, på klippor etc. – under stabilare och mindre exponerade förhållanden – dominerar pleurokarpa arter.

Författare

Tomas Hallingbäck